

СЕКЦІЯ 2. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ У СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

*Амелін Б. О.,
здобувач вищої освіти,
Микитенко Т. В.,
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри митної справи та товарознавства
Державний податковий університет,*

ЗНАЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) підприємств малого та середнього бізнесу відіграє досить важливу роль, особливо в кризовий період. Тому ретельне планування та відповідна організація зовнішньоекономічної діяльності є запорукою успіху підприємства в цілому [1, с. 47]. Фундаментом зовнішньоекономічної діяльності підприємства є процес планування, який зорієнтований на визначення стратегічних цілей підприємства у сфері ЗЕД, оцінку перспектив розвитку та передбачення основних загроз та вірогідність їх виникнення у швидкозмінному зовнішньому середовищі [2].

Одним із найважливіших напрямів зовнішньоекономічної діяльності підприємств є експорт. Експортна діяльність дозволяє підприємствам виходити на нові ринки збуту, збільшувати обсяги реалізації продукції та отримувати додатковий прибуток. Крім того, участь у міжнародній торгівлі стимулює підприємства до підвищення якості продукції, впровадження сучасних технологій та вдосконалення організації виробництва. Завдяки цьому підприємства можуть підвищувати свою конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Не менш важливим напрямом зовнішньоекономічної діяльності є імпорт. Імпортна діяльність дає можливість підприємствам отримувати необхідні ресурси, сировину, обладнання та технології, які можуть бути відсутні або недостатньо розвинені на внутрішньому ринку. Це сприяє модернізації виробництва, підвищенню його технічного рівня та ефективнішому використанню наявних ресурсів.

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства значною мірою залежить від правильної організації управління цією сферою. Управління зовнішньоекономічною діяльністю передбачає планування, аналіз і контроль усіх операцій, пов'язаних із міжнародним співробітництвом. Важливими елементами такого управління є дослідження міжнародних ринків, оцінка

попиту на продукцію, аналіз конкурентного середовища, вибір надійних партнерів та укладання зовнішньоекономічних контрактів. Крім того, підприємства повинні враховувати різноманітні ризики, які можуть виникати під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності. До таких ризиків належать валютні, політичні, комерційні та транспортні ризики. Для їх мінімізації підприємства застосовують різні методи управління ризиками, зокрема страхування, диверсифікацію ринків збуту, використання міжнародних стандартів та ретельний вибір партнерів.

Особливе значення зовнішньоекономічна діяльність має для малих і середніх підприємств. Саме ці підприємства можуть активно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, швидко адаптуватися до нових умов та впроваджувати інновації. Вихід на міжнародні ринки відкриває для них нові можливості для розвитку, збільшення обсягів виробництва та розширення кола партнерів.

В умовах воєнного стану особливої актуальності набуває державна підтримка зовнішньоекономічної діяльності малих і середніх підприємств. Держава впроваджує комплекс правових, фінансових та організаційних заходів, спрямованих на збереження експортного потенціалу та підтримку інтеграції українських підприємств у міжнародні ринки. Зокрема, здійснюється спрощення митних процедур, розширюються можливості електронного документообігу, запроваджуються програми фінансової підтримки експортерів, а також створюються умови для розвитку міжнародного співробітництва.

Таким чином, зовнішньоекономічна діяльність є важливим інструментом розвитку підприємств і підвищення ефективності їх функціонування. Вона сприяє розширенню ринків збуту, залученню нових технологій, підвищенню конкурентоспроможності продукції та зміцненню економічних зв'язків між країнами. Для успішного здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємствам необхідно вдосконалювати систему управління, проводити аналіз міжнародних ринків і активно впроваджувати сучасні методи організації виробництва та міжнародного співробітництва. Це, у свою чергу, сприятиме розвитку як окремих підприємств, так і економіки держави загалом.

Список використаних джерел:

1. Кривко Л. Планування ЗЕД на підприємствах малого та середнього бізнесу. Планування ЗЕД на підприємствах малого та середнього бізнесу / Е. Ковтун, Т. Малашевська. Тернопільський інститут АПВ НААН інтернет конференції URL: <https://surl.li/xfnrcc>

2. Усачова І.Д. Дунська А.Р. Особливості процесу планування зовнішньоекономічної діяльності підприємств. URL: <https://surl.li/vatmhm>